

TAMPEREEN KAUPUNKI

Ympäristökysely kuntalaisille - yhteenveto tuloksista

Syksy 2017

Ympäristökysely kuntalaisille

Kysely oli avoinna Tampere.fi-verkkosivuilla 9.-22.10.2017.

Vastauksia saatiin 300

- Vastaajista 2/3 naisia
- Ikä jakautui tasaisesti nuorista eläkeläisiin
- Suurin osa vastaajista asuu keskustan ja Kalevan / Järvensivun alueella
- 2/3 vastaajista asuu kerrostalossa

Mukana oli sekä monivalinta- että avoimia kysymyksiä.

Kysymysten aihealueina olivat mm.

- Energiatekniset ratkaisut, luonnon virkistyskäyttö, liikkuminen, työympäristö, tiedotus ja osallistuminen sekä Reilun kaupan kaupunki

Vahvimmin esiin nousseet asiat

Pähkinänkuoressa

Suunta on oikea

- 87 % mielestä joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn suosiminen on tärkeä keino ratkaista liikenteen ympäristöongelmat.
- 72 % mielestä autojen yhteiskäyttöä pitäisi edistää ja suosia
- 2/3 kannatti kävelykatujen lisäämistä
- Melkein 80 % mielestä heidän asuinalueeltaan löytyy puistoa ja metsää joko erittäin hyvin tai melko hyvin
- 79 % oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä, että on hyvä, että Tampere on Reilun kaupan kaupunki

Parannettavaa

- 75 % vastaajista oli täysin tai osittain samaa mieltä siitä, että Tampereen luonnonsuojelualueiden sekä retkeilyalueiden määrää pitäisi lisätä.
- 31 % oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä väitteen: "Luotan kaupungin kykyyn ottaa ympäristöasiat huomioon päätöksenteossa." kanssa.
- 24 % oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä, väitteen: "Tampere tarjoaa tarpeeksi osallistumisen kanavia ympäristöasioista vaikuttamiseen"
- Vastaajien mielestä Tampereen ympäristöntilaa koskeva tiedotus on hoidettu keskimukaisesti 45 % tai melko huonosti 32 %.

Avoimista vastauksista poimittua:

Pähkinänkuoressa

- Luonnon säilyttäminen myös kaupunkialueilla. Puistot ovat toivottuja, mutta osa luonnosta saisi olla myös "koskematonta ja omilleen jätettyä".
 - Monet olivat huolissaan Eteläpuiston kohtalosta, joka toimi monilla esimerkkinä alueesta, joka ei ollut liian klininen.
- Luonnon pitäisi olla kaikkien saavutettavissa ja käytettävissä.
- Rantojen käyttömahdollisuuksia toivottiin lisättävän, varsinkin niin, että rantaviiva jäisi yleiseen käyttöön, eikä yksityistonteille.
- Kestävän liikenteen tukeminen
 - Pyöräilyreittien nähtiin kehittyneen, mutta monet kokivat asiassa olevan vielä paljon parannettavaa, varsinkin keskusta-alueella. Ratikka sai kehuja.
- Kierrätyksen helpottaminen ja roskisten lisääminen
- Informaation lisääminen, jotta kuntalaiset tietäisivät oman toimintansa ympäristövaikutuksista
- Mahdollistamalla ympäristöystävällinen toiminta. Tekemällä siitä kannattavaa

1. Tausta-aineisto

➤ Vastaajien ikäjakauma oli tasainen

Alle 16-vuotias

16-25-vuotias

26-35-vuotias

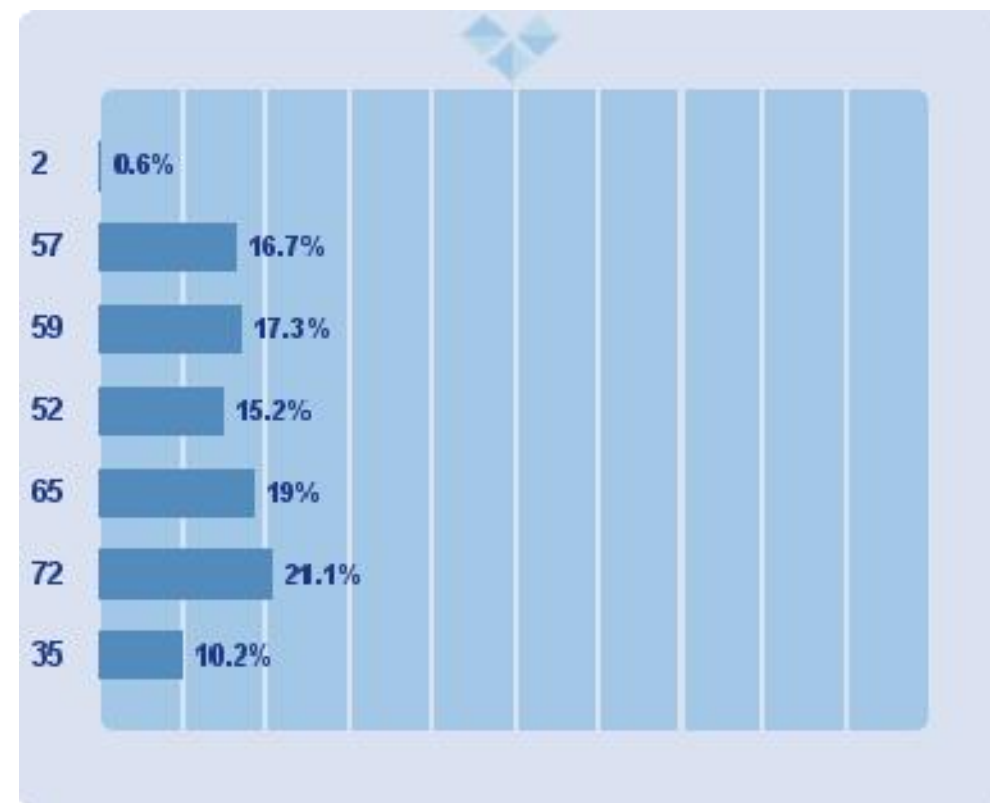
36-45-vuotias

46-55-vuotias

56-65-vuotias

66-vuotias tai yli

1. Minkä ikäinen olet?

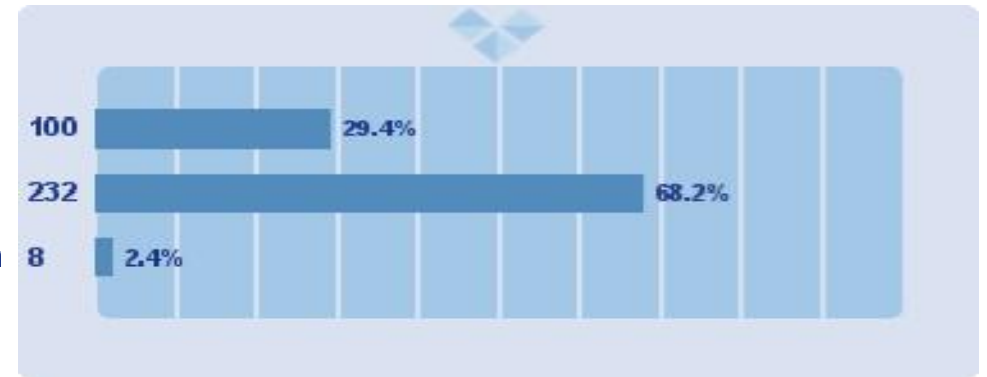

1. Tausta-aineisto

➤ 2/3 vastanneista oli naisia

Mies
Nainen
Muu / En halua sanoa

2. Sukupuolesi

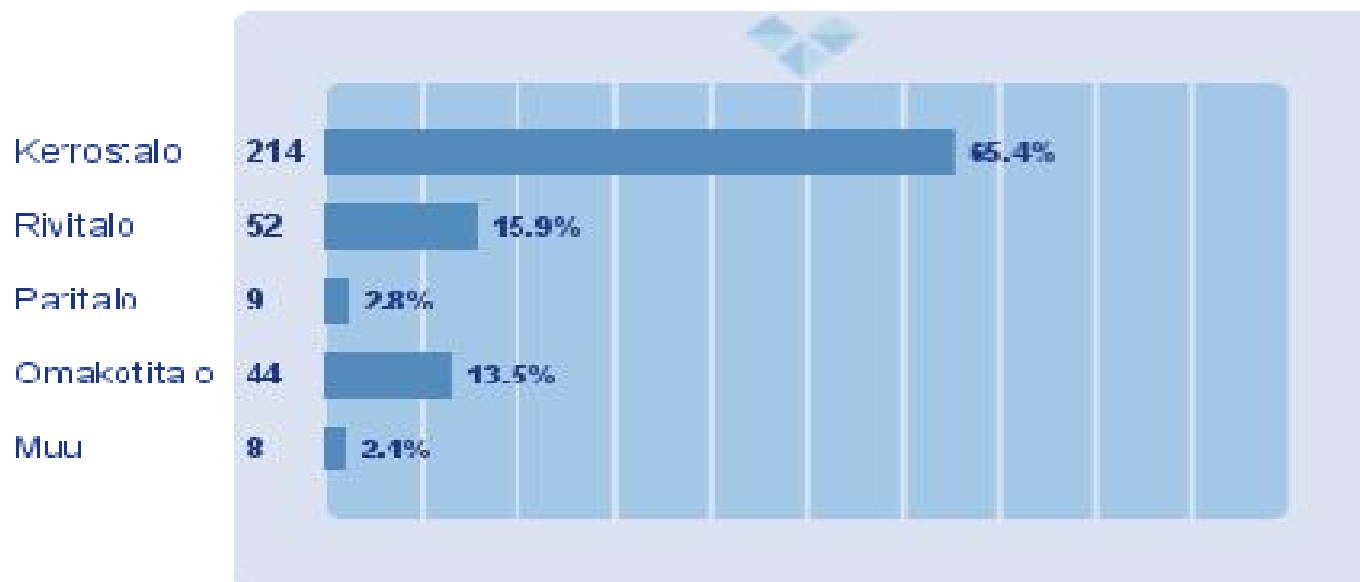
➤ Suurin osa vastanneista oli keskustan alueelta. Seuraavaksi Kalevasta / Järvensivulta. *Kaikilta alueilta ei ollut aivan väestöjakaumaa vastaavaa edustusta.*

- 3. Asuinalueesi (333) (EOS: 7)
 - Keskustan alue: 90 (27.6 %)
 - Kaleva-Järvensivu 40 (12.3 %)

1. Tausta-aineisto

➤ 2/3 vastanneista asuu kerrostalossa (*asumismuotojen jakauma vastaa kutakuinkin Tampereen asuntokantaa*)

4. Asun:osi talotyyppi

2. Energiatekniset ratkaisut

➤ Puolet olisi kiinnostunut Aurinkosähkön ja -lämmön käytöstä ja vain 5 % ei olisi kiinnostunut.

-työdynnä j.c

Olisin kiinnostunut

En ole kiinnostunut

En tunne asiaa

Asun sellaisessa asunnossa, jossa aurinkosähköä ja -lämpöä ei voi...

2. Aurinkosähkön ja -lämmön käyttö

➤ Kaukolämmöllä lämmitetään 2/3 asunnoista. 20 % Sähköllä.

- Muutama lämpiää puulla (avoin vastaus)
- 14 käyttää öljy- tai maakaasulämmitystä, niistä 8 olisi kiinnostunut vaihtamaan pois siitä.

3. Luonnon virkistyskäyttö

- **Melkein 80 % mielestä** heidän asuinalueeltaan löytyy puistoa ja metsää joko erittäin hyvin tai melko hyvin
- **75 % vastaajista oli täysin tai osittain samaa mieltä** siitä, että Tampereen luonnonsuojelualueiden määrää pitäisi lisätä.
- Luonnonsuojelualueiden saavutettavuus on vastaajien mielestä melko hyvä (43 %) tai keskinkertainen (39 %).

3. Luonnon virkistyskäyttö

- **78 % vastaajista oli täysin tai osittain samaa mieltä** siitä, että Tampereen retkeilyalueiden määrää pitäisi lisätä.
- Retkeilyalueiden saavutettavuus on vastaajien mielestä melko hyvä (43 %) tai keskinkertainen (39 %).

Kuinka toivoisit luonnon monimuotoisuutta lisättävän Tampereella?

Avoimista vastauksista poimittuja:

- **Kaupunkialueelle tärkeää jättää myös luontoa**
- **Osa luonnosta tulisi jättää omilleen**
 - **Ns. "Urbaanit kesannot"**
 - *"Toivoisin, ettei kaikkia metsätilkkuja ja "joutomaita" rakennettaisi umpeen, vaan luonnonläheisyyttä jätettäisiin kaikkialle, kuten ennen."*
- **Mutta olisi hyvä olla myös hoidettua luontoa**
 - Esim. Kauppi
- **Toisaalta osa toivoi, että alueita siivottaisiin nykyistä enemmän**
 - *"Rantaryteiköt pois. Järvinäkymät esille."*
- **Luonto pidettävä kaikkien ulottuvilla**
 - *"Rannat ja luonto kuuluvat kaikille, ei vain niille, joilla on varaa maksaa järvinäkymästä."*
- **Tietoisuuden lisääminen**
- **Aktiviteetteja, tapahtumia (jotta luonto tulisi ihmisille tutummaksi ja läheisemmäksi)**
 - *"Puistotapahtumia, ulkoilmakonsertteja, kävely ja pyöräretkiä, tutustumista lähivesiin ja -metsiin. Sieniretkiä, puutarhakahvituksia, laulutapahtumia puistoihin enemmän ja useisiin kohteisiin."*
- **Vieraslajien torjunta**

Kuinka toivoisit luonnon monimuotoisuutta lisättävän Tampereella?

Avoimista vastauksista poimittuja:

- Huomioitava myös eläinten tarpeet
- "Osallistavaa" luontoa kaupunkiin
 - Viljelypalstojen lisääminen, marjapensaita, omenapuita kaupunkilaisten poimittavaksi. Eläimiä puistoihin.
- Viherkattoja ja -seiniä
 - Viherkatot ja -seinät erityisesti julkisiin rakennuksiin.
- Myös vastakkaisia näkemyksiä esitettiin, joissa toivottiin, että luonnonmonimuotoisuuden lisäämistä ei toteutettaisi verovaroin, vaan yksityisesti.
- Eteläpuisto (mainittiin useimmin yksittäisistä alueista)
 - *"Eteläpuisto on ehdottomasti säilytettävä, koska ikäihmiset jaksavat sinne kävellä kodeistaan nauttimaan luonnosta ja raittiista ilmasta."*
 - *"Eteläpuiston kadun etelän puolelle ei saa rakentaa"*
 - *"Koska keskustan alueella viherverkosto on niukka, tulee Eteläpuisto säilyttää kokonaan puistona ja sen rannanpuoleista osaa jalostaa puistomaisemmaksi. Eteläpuisto on ruutukaava-alueella asuville elintärkeä!"*
 - *"Eteläpuistoa ei saa rakentaa liian täyteen."*
 - *"Ei tuhota Eteläpuistoa tai mitään muutakaan puisto rakentamalla täyteen"*

4. Liikkuminen

- **87 % mielestä** joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn suosiminen on tärkeä keino ratkaista liikenteen ympäristöongelmat.
- **72 % mielestä** autojen yhteiskäyttöä pitäisi edistää ja suosia. 15 % ei ollut samaa eikä eri mieltä väitteen kanssa.
- Väite "Pysäköintimaksuja pitäisi korottaa" jakoi vastaajat.
 - Suurin osa (45 %) oli eri mieltä.
 - 28 % ei ollut samaa eikä eri mieltä
 - 27 % oli samaa mieltä.

4. Liikkuminen

- 2/3 kannatti kävelykatujen lisäämistä. Vain 17 % oli sitä vastaan.
- 58 % pyöräilisi enemmän, jos väylien kunnossapito olisi talvisin parempaa.
- Noin puolet vastaajista pyöräilisi enemmän, jos pyöriä olisi helpompi kuljettaa mukana joukkoliikenteessä. 1/4 ei pyöräilisi enempää ja toinen 1/4 ei ollut samaa eikä eri mieltä.
- Sähköauton olisi kiinnostunut hankkimaan hieman alle puolet vastaajista. 1/4 ei ollut kiinnostunut.

5. Työympäristö

- Työpaikan ilmapiiri julkisten kulkuvälineiden suosimisen kannalta -osiossa vastaukset hajaantuivat.
 - Hieman yli kolmanneksen työpaikoista ilmapiiri suosi työmatkan taittamista julkisilla kulkuvälineillä.
 - 21 % ei ollut samaa eikä eri mieltä
 - 22 % mielestä heidän työpaikassaan ilmapiiri ei suosi työmatkan taittamista julkisilla kulkuvälineillä.
 - 20 % ei ollut työelämässä
- Hieman alle puolet vastaajista koki, että heidän työpaikkansa ilmapiiri kannustaa toimimaan työssä ympäristöasiat paremmin huomioon ottaen. Vain 17 % koki päinvastoin. 20 % ei ollut työelämässä.

6. Tampereen ympäristöpolitiikka 2020

Kyselyssä pyydettiin valitsemaan 1-3 vastaajien mielestä tärkeintä painopistettä, joihin kaupungin tulisi ensisijaisesti keskittyä, laadittaessa uutta ympäristöpolitiikkaa. Vastausvaihtoehdot olivat:

- Kaupungin ympäristövaikutukset selvitetään ja otetaan huomioon kaikessa toiminnassa
- Kaupunki säästää palvelujen ja tavaroiden hankinnassa ja käytössä materiaaleja ja energiaa
- Kaupunkia rakennetaan niin, että se on viihtyisä, vihreä ja energiaa säästävä ja että joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet paranevat
- Kaupungin infran, kuten katujen ja verkostojen (viemäri-, energia- ja johtoverkostot) rakentamisessa säästetään lähiympäristöä
- Kaupunki perustaa uusia luonnonsuojelualueita ja huolehtii että monipuolisia puistoja ja viheralueita on riittävästi
- Veden, maan ja ilman laatua seurataan tutkimuksin ja tehdään tarvittavia kunnostustoimia
- Kaupungin ilmastotavoitteet ovat kunnianhimoisia ja kaupunki toimii määrätietoisesti saavuttaakseen tavoitteet

6. Tampereen ympäristöpolitiikka 2020

Pyydettäessä valitsemaan Tampereen kaupungin "ympäristöpolitiikka 2020" 1-3 tärkeintä painopistettä, selkeästi eniten ääniä sai vaihtoehto:

"Kaupunkia rakennetaan niin, että se on viihtyisä, vihreä ja energiaa säästävä ja että joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet paranevat."

Kaupungin ympäristövaikutukset selvitetään ja otetaan huomioon...

Kaupunki säästää palvelujen ja tavaroiden hankinnassa ja käytössä...

Kaupunkia rakennetaan niin, että se on viihtyisä, vihreä ja energiaa...

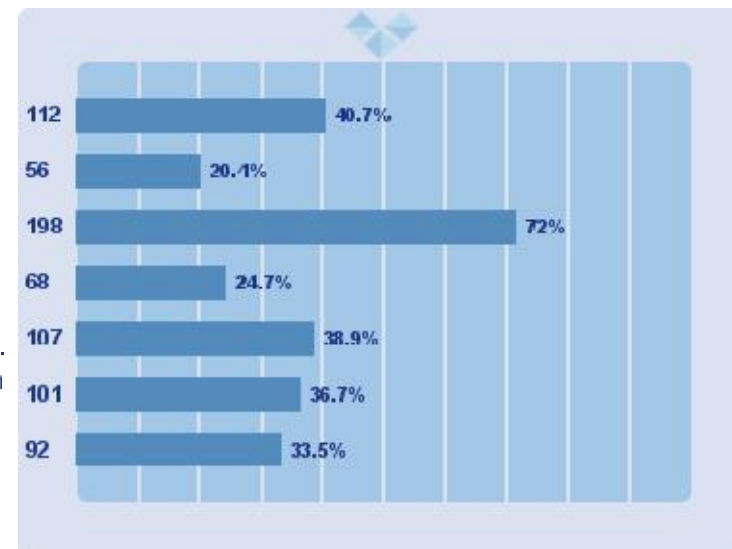
Kaupungin infran, kuten katujen ja verkostojen (viemäri-, energia- ja...

Kaupunki perustaa uusia luonnonsuojelualueita ja huolehtii että...

Veden, maan ja ilman laatua seurataan tutkimuksin ja tehdään tarvittavia...

Kaupungin ilmastotavoitteet ovat kunnianhimoisia ja kaupunki toimii...

1. Tampereen kaupungin ympäristöpolitiikka 2020 linjaa kaupungin ympäristöasioita. Alla on lueteltuna tämän ympäristöpolitiikan painopisteet

Tätä painotti jopa 72 % vastanneista.

7. Tampere kasvaa

- Kysyttäessä mielipidettä kaupungin kasvamisesta, noin 45 % oli sitä mieltä, että heidän asuinalueelleen on mahdollista lisärakentaa ja toiset 45 % sitä mieltä, että heidän asuinalueelleen ei ole mahdollista lisärakentaa.
- Kuntalaisten mielestä lisärakentaminen olisi hyvä suunnata olemassa oleville asuinalueille, vanhoille teollisuusalueille ja olemassa oleviin rakennuksiin.

Olemassa olevat asuinalueet

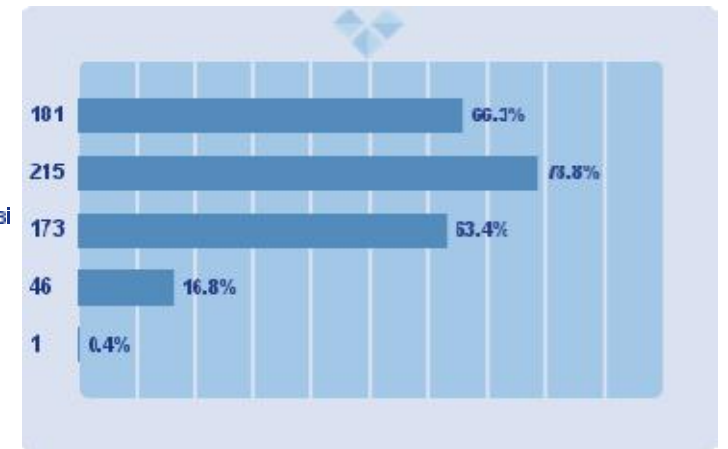
Vanhat teollisuusalueet

Olemassa olevat rakennukset (esimerkiksi lisäkerrokset)

Täysin uusia, vielä rakentamattomille alueille (metsä ja...)

Kaupunkialueen sisäisille viheralueille

1. Tampereen kaupunki kasvaa ja uusia asuntoja sekä liiketiloja tarvitaan. Minne lisärakentaminen olisi hyvä suunnata?

8. Tiedotus ja osallistuminen

- Tampereen ympäristöasioista saa vastaajien mielestä tietoa:
 - Kaupungin omilta nettisivuilta keskimukertaisesti (46 %). Melko hyvin 28 % ja melko huonosti 20 %.
 - TV:stä, radiosta ja sanomalehdistä keskimukertaisesti (36 %). Melko huonosti 35 % ja erittäin huonosti 15 %. Vain 14 % mielestä melko tai erittäin hyvin.
 - Sosiaalisesta mediasta keskimukertaisesti (40 %). Melko huonosti 29 % ja melko hyvin 20 %.
- Vastaajien mielestä Tampereen ympäristöntilaa koskeva tiedotus on hoidettu keskimukertaisesti (45 %) tai melko huonosti 32 %. Vain 15 % mielestä melko tai erittäin hyvin.
- 37 % oli jokseenkin eri mieltä siitä, että Tampere tarjoaa tarpeeksi osallistumisen kanavia ympäristöasioista vaikuttamiseen. 32 % ei ollut samaa eikä eri mieltä. 22 % jokseenkin samaa mieltä.

8. Tiedotus ja osallistuminen

- **65 % oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä** väitteen "Olen kiinnostunut osallistumaan kaupungin järjestämiin ympäristöaiheisiin asukastilaisuuksiin" kanssa. 21 % ei samaa eikä eri mieltä ja 16 % jokseenkin tai täysin eri mieltä.
- 31 % oli sekä jokseenkin samaa, että jokseenkin eri mieltä, väitteen: "Luotan kaupungin kykyyn ottaa ympäristöasiat huomioon päätöksenteossa." 16 % ei ollut samaa eikä eri mieltä. 14 % täysin eri ja 8 % täysin samaa mieltä.
- Väitteen "Mielestäni Tampereen kaupunki on ympäristöystävällinen toimija" kanssa jokseenkin tai täysin samaa mieltä oli 37 % vastaajista. 28 % ei ollut samaa eikä eri mieltä ja jokseenkin tai täysin eri mieltä oli 35 %.

8. Tiedotus ja osallistuminen

- **72 % vastaajista oli samaa mieltä**, että mahdollisuuksia tavaroiden lainaamiseen tai vuokraamiseen pitäisi lisätä omistamisen sijaan.
- 48 % vastaajista tarvitsisi enemmän tietoa oman toimintansa ympäristövaikutuksista. 24 % ei ollut samaa eikä eri mieltä ja 28 % ei tarvitsisi.
 - Seuraavilla dioilla esimerkkejä siitä, millaisista asioista vastaajat kaipaisivat lisätietoa

Mistä (oman toiminnan ympäristövaikutuksista) kaipaisit lisätietoa?

Avoimista vastauksista poimittuja:

- Kierrätyksestä
- Asumisen välilliset vaikutukset (kuten jätteenkäsittely, vesi, lämmitys, sähkö)
- Kuinka vuokralainen voisi vaikuttaa asuntonsa / asumisensa ympäristöystävällisyyteen
- Kuinka ympäristövaikutukset rakentuvat esimerkiksi viihteessä, kulttuurissa, urheilussa jne. ja millainen osuus siitä kuuluu tuottajalle ja millainen kuluttajalle.
- Lisätietoa kuinka vaikuttaa kaupungin ympäristöpolitiikkaan
- Omakotitalojen mahdollisuuksista kierrättää biojätettä
- Sähköautoilun tukemisen tulevaisuudesta
- Konkreettisia rinnastuksia erilaisista arkipäivän valintojen vaikutuksista
- Tietoa siitä, minne voisi olla yhteydessä, kun havaitsee ympäristössä epäsiisteyttä tai muita ympäristöhaittoja.
- Talojen lämmityksestä (kartta, jossa jokaiseen rakennukseen on merkitty, minkälaista lämmitystä ne käyttävät)

Mistä (oman toiminnan ympäristövaikutuksista) kaipaisit lisätietoa?

Avoimista vastauksista poimittuja:

- Tietoa oman auton käytön vaikutuksista ilmanlaatuun ja tilan käyttöön.
 - *Esimerkiksi pysäköintialueiden vaatimien maa-alueiden suuruuden kannalta, sekä uusien liikenneväylien tarpeen vuoksi.*
- Monipuolisesti arkisista asioista ja mieluiten toimivien vertailuesimerkkien ja havainnollistusten avulla
 - *Plussaa jos tieto osataan visualisoida kiinnostavasti ja tarjota houkuttevalta tietoalustalta*
- Arjen valinnoista
- Muovin kierrätyksestä
- Repestä ja Romusta
- Jätteen kierrätyspaikoista (joihin pääsisi julkisilla)
- Tulevista ympäristöasioita käsittelevistä tapaamisista/keskustelutilaisuuksista

9. Reilun kaupan kaupunki

- Vastaajista 48 % oli kuullut ja 52 % ei ollut kuullut, että Tampere on Reilun kaupan kaupunki.
- **79 % oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä**, että on hyvä, että Tampere on Reilun kaupan kaupunki. 15 % ei ollut samaa eikä eri mieltä ja vain 6 % oli eri mieltä väitteen kanssa.
- **Jopa 94 % oli samaa mieltä** väitteen "Mielestäni on tärkeää, ettei verovaroja käytetä tuotteisiin, joiden valmistuksessa on riistetty työntekijöitä, käytetty lapsityövoimaa tai tuhottu luonnonvaroja." kanssa. (Täysin samaa 77 %, jokseenkin 17 %). 3 % ei samaa eikä eri mieltä. Jokseenkin ja täysin eri mieltä 3 %.

Lopuksi

- **66 % vastaajista olisi kiinnostunut kaupungin tuottamasta ympäristöaiheisesta uutiskirjeestä.**

Mikä kaupungin ympäristöasioihin liittyvässä toiminnassa on onnistunut? Missä on parantamisen varaa? Onko jokin epäonnistunut?

Risuja:

Viheralueet ja luonto

- Keskustaan ei jätetä tarpeeksi viheralueita ja luontoa
- Ranta-alueet rakennettu liian täyteen / Ranta-alueet kaikkien käyttöön
- Viheralueiden hoidon painopistettä pitäisi siirtää enemmän luontoarvojen lisäämiseen rikkakasvien kitkemisestä
- Toisaalta osa vastaajista oli sitä mieltä, että monet alueet ovat liian pusikoituneita ja ne kaipaisivat tehokkaampaa siistimistä
- Yksittäisistä viheralueista Eteläpuisto mainittiin selvästi useimmiten.
- Kaikki Eteläpuiston mainitsijat vastustivat sen kaavoittamista muuhun kuin viheraluekäyttöön.
 - *"Parantamisen varaa on ainakin se että jätetään Eteläpuisto rauhaan"*
 - *"Eteläpuistoa ei saa rakentaa täyteen taloja."*
 - *"Kaavoittaminen viheralueille (esim. Eteläpuisto) on huono juttu."*

Mikä kaupungin ympäristöasioihin liittyvässä toiminnassa on onnistunut? Missä on parantamisen varaa? Onko jokin epäonnistunut?

Risuja:

Viheralueet ja luonto

- Vieraslajien torjunnassa parannettavaa
- Kaupungin laitamilla olevien retkeilyalueiden kehittäminen on hienoa, mutta niiden saavutettavuudessa olisi paljon parannettavaa
- Monien mielestä Kaupin luontoa ei saisi karsia enää yhtään
- Keskusta-alueelle lisää viheralueita

Kierrätys

- Kierrätyspisteet vaikeasti saavutettavissa joillekin asukkaille
- Roskapönttöjä voisi löytyä enemmän katukuvasta

Mikä kaupungin ympäristöasioihin liittyvässä toiminnassa on onnistunut? Missä on parantamisen varaa? Onko jokin epäonnistunut?

Risuja:

Pyöräily

- Pyöräilyreittien puutteet katuinfraassa
- Kävely- ja pyöräteiden sekalaisuus
- Pysäköintimahdollisuuksia lisää
- Kaupungin työpaikoilla ei sosiaali-tiloja, joissa käydä suihkussa ja vaihtaa vaatteet työmatkapyöräilyn jälkeen

Joukkoliikenne

- Ratikka kankea ja vanhanaikainen
- Bussilinjoja kaupungin reunalle kehäluontoisemmin, kaikkien ei tarvitse matkustaa keskustaan tai keskustan kautta

Yksityisautoilu

- Kaupunkia suunnitellaan liikaa yksityisautoilun ehdoilla. Kaikkialle ei tarvitse päästä oven eteen omalla autollaan

Mikä kaupungin ympäristöasioihin liittyvässä toiminnassa on onnistunut? Missä on parantamisen varaa? Onko jokin epäonnistunut?

Risuja:

Rakentaminen

- Kaavoituksessa parantamisen varaa, esim. keskusta liian täyteen rakennettu
- Luonnolle ei jätetä tilaa
- Rakentamisessa voitaisiin huomioida paremmin kestävä kehitys
- Katujen auki repimistä liikaa, parempaa koordinoitua, jotta kaikki tulisi hoidetuksi kerralla

Kaupungin toiminta

- Kaupungin omassa organisaatioissa kierrätys ontuu
- Uusiin alueisiin panostetaan, mutta vanhemmat jäävät huomiotta

Reilu kauppa

- Jotkut epäilivät Reilun kaupan toiminnan eettisyyttä
- Pohdittiin, kuinka reiluus näkyy kaupungin toiminnassa konkreettisesti

Mikä kaupungin ympäristöasioihin liittyvässä toiminnassa on onnistunut? Missä on parantamisen varaa? Onko jokin epäonnistunut?

Ruusuja:

Viheralueet ja luonto

- Ulkoilualueita ja puistoja melko hyvin tarjolla
- Opastettujen virkistysreittien rakentamisessa onnistuttu
 - Kiitosta Kaupille ja Kintulammelle
- Ilmanlaatu pysynyt puhtaana Tampereella
- Laaditulle luonnonsuojeluohjelmalle kiitosta

Reilu kauppa

- Reilussa kaupassa tehty hyviä avauksia

Pyöräily

- Pyöräilyn kehittyminen on näkynyt pikkuhiljaa, lisää toivotaan
- Talviaurausta kiiteltiin, pyörillä on päässyt hyvin töihin talvellakin ainakin osalta alueista

Mikä kaupungin ympäristöasioihin liittyvässä toiminnassa on onnistunut? Missä on parantamisen varaa? Onko jokin epäonnistunut?

Ruusuja:

Joukkoliikenne

- Raticalle useita kehuja. Lisälinjoja toivotaan sekä sitä, että ratikka ei heikennä muuta joukkoliikennettä
- Sähköbussien tulo hieno asia
- Suunta monen mielestä oikea: joukkoliikennettä lisätään ja yksityisautoilua vähennetään

Kaupungin toiminta

- Kyselyille kiitosta. Samoin ympäristöaiheisille tapahtumille
- Luonnonsuojelualueiden perustaminen hyvällä mallilla
- Energiantuotanto puhdistunut ja ilmastotavoitteissa edistytty
- Tietoa aiempaa helpommin saatavilla

Mikä kaupungin ympäristöasioihin liittyvässä toiminnassa on onnistunut? Missä on parantamisen varaa? Onko jokin epäonnistunut?

Ruusuja:

Jätehuolto

- Ilmaista lasi- ja metallikeräystä kiiteltiin
- Aluepisteet ja kierrätys toimii hyvin
- Muovinkierrätys pisteitä toivotaan enemmän
- Jätteenpolttaminen on hyvä asia kaatopaikkojen sijaan

Mikä kaupungin ympäristöasioihin liittyvässä toiminnassa on onnistunut? Missä on parantamisen varaa? Onko jokin epäonnistunut?

Rakentavia ehdotuksia:

- Ratikan tilalta kaadetut puut voisi "korvata" istuttamalla saman määrän puita muualle keskustan alueelle
- Frenckellin alueen maanpäällisestä pysäköinnistä luopuminen ja parkkipaikka-alueen hyödyntäminen paremmin
- Työpaikoilla voisi kannustaa ottamaan kierrätyksen teemaksi
- Sähköautoilu tehtävä houkuttelevaksi
- Enemmän tiedottamista myös yritysten suuntaan, että miten he voisivat osallistua ympäristön suojeluun
- Hiilineutraaliustavoite on kunnianhimoinen, mutta en ole nähnyt yksityiskohtaista (vuosittaista) suunnitelmaa, kuinka sinne päästään

Mikä kaupungin ympäristöasioihin liittyvässä toiminnassa on onnistunut? Missä on parantamisen varaa? Onko jokin epäonnistunut?

Rakentavia ehdotuksia:

- Kaupunki mukaan seurakuntien hävikkiruuan jakeluun
- Kaupungin tiedotuslehti tulisi jakaa kaikkiin koteihin huolimatta "ei mainoksia" -kyltistä. Siinä on myös ympäristöasioita.
- Voisi rakentaa aivan uudet ja toimivat pyöräkaistat ajokaistan viereen (joka suuntaan, ei pelkkää yhtä pyöräilyreittiä kaupungin halki).
- Kiertotalous tulisi ottaa koko kaupungin läpileikkaavaksi strategiaksi ja huomioida esim kouluissa, kunnan työpaikoissa jne.
- Aurinkoenergian käyttöä tulisi lisätä
- Tampereella laitamalta toiselle mennessä pitää mennä nyssellä keskustan kautta ja vaihtaa. Rengaslinjalle ajatusta?

Kuinka kaupunki voisi kannustaa tai motivoida sinua tekemään enemmän ympäristöystävällisiä valintoja?

Avoimista vastauksista poimittuja:

- **Kierrätyksen helpottaminen ja roskisten lisääminen**
 - *"Roskisten ja kierrätyspisteiden lisääminen ja näkyvämmäksi tekeminen (esim. Keski-Euroopassa hyviä esimerkkejä pisteiden designissa ja näkyväksi tekemisessä)."*
- **Osa vastasi olevansa jo motivoitunut / valitsevansa ympäristöystävälliset vaihtoehdot, joten kaupungin motivointia ei tarvita**
 - *"Uskon olevani motivoitunut ympäristöystävällisten valintojen tekemiseen ilman kaupungin kannustustakin."*

Kuinka kaupunki voisi kannustaa tai motivoida sinua tekemään enemmän ympäristöystävällisiä valintoja?

Avoimista vastauksista poimittuja:

Kestävän liikenteen tukeminen

- **Joukkoliikenne**
 - *"Tuleva ratikka on hyvä. Sähköbussuja dieselien tilalle, lisäävät sekä matkustajien että muiden viihtyvyyttä"*
 - *"Raideliikenteen kehittäminen lähijunilla"*
- **Kevyt liikenne**
 - *"Parempi kevyen liikenteen väylien verkosto, erityisesti Hämeenkadulle olisi tehtävä jotakin. Nyt siellä on tosi v-mäistä pyöräillä ja ymmärrän, että myös kävelijät pelkäävät pyöriä."*
 - *"Hyvä kävely- ja pyörätieverkosto"*
- **"Tulevaisuuden liikenne"**
 - *"Sähköautojen ja tulevaisuudessa itseajavien autojen yleistymistä kannattaa myös tukea mahdollisin keinoin"*
 - *"Saako Tampereelle lisää sähkölautaspisteitä, jotta sähköauton harkitseminen on helpompi muuttaa konkretiaksi?"*

Kuinka kaupunki voisi kannustaa tai motivoida sinua tekemään enemmän ympäristöystävällisiä valintoja?

Avoimista vastauksista poimittuja:

➤ Saavutettavuuden parantaminen

- *"Huolehtia siitä, että keskusta-alueella säilyy ruoka- ym.kauppoja, jotta ei tarvitse yksityisautoilla marketteihin."*
- *"Ylipäänsä säilyttämällä ihmisille lähipalveluita - esimerkiksi lasten harrastuksia enemmän lähikouluihin (yhteistyö liikuntaseurojen kanssa) myös keskusta-alueella, jotta vanhempien ei tarvitsisi kuskata autoilla ympäri kaupunkia. Koskee myös aikuisten harrastuksia."*
- *"Kaavoitetaan keskusta kivijalkaan tarpeeksi isoja lähiruokakauppoja, joihin mahtuu valikoimaa. Ei siis pelkkiä pikkuruisia ja kalliita kalja-pitsa-siwoja!"*

➤ Toimimalla itse esimerkkinä

- *"Toimimalla itse esimerkkinä!"*
- *"Viestimällä enemmän erilaisista oikeasti vaikuttavista toimista ja toimimalla itse avoimen esimerkillisesti näissä asioissa."*
- *"Tekemällä ympäristöystävällisiä valintoja itsekin."*
- *"Toimimalla rehellisesti ja näyttämällä esimerkkiä (ml. päättäjien oma henkilökohtainen panostus)."*
- *"Tekemällä itse edellä."*

Kuinka kaupunki voisi kannustaa tai motivoida sinua tekemään enemmän ympäristöystävällisiä valintoja?

Avoimista vastauksista poimittuja:

➤ Ohjeistamalla / Informoimalla

- *"Kertomalla käyttäytymiseni positiiviset vaikutukset."*
- *"Somessa lisää täsmätiedoitusta, "tiesitkö tätä"-tiedottamista, matalalla kynnyksellä informointia. Brändätä ympäristöasiat cooliksi jutuksi."*
- *"Tiedotus myös siitä miten kaupungin päästöt yms. ovat kehittyneet vuosien mittaan ja mikä niihin on vaikuttanut tuo julki asioiden todellista laitaa. Myös ylemmän tason esimerkkiä on tärkeää tuoda esille."*
- *"Kursseja ja luentoja arkielämän valintojen ympäristövaikutuksista ja näistä näkyvä tiedottaminen."*
- *"Tiedottamalla enemmän mahdollisuuksista auttaa ympäristösuojelussa, tiedottamalla ympäristöystävällisistä toimintatavoista."*
- *"Demoja/esittelyitä ympäristöystävällisistä ratkaisuista: sähköautot, aurinkopaneelit"*
- *"Lisää informaatiota kaupungin nettisivuille"*
- *"Kertoa miten se onnistuu omalla alueellani."*
- *"Opastamalla hyviin ympäristötekoihin. Kasvattamalla uusista sukupolvista ympäristötietoisia. (päiväkodit, koulut ja oppilaitokset)."*

Kuinka kaupunki voisi kannustaa tai motivoida sinua tekemään enemmän ympäristöystävällisiä valintoja?

Avoimista vastauksista poimittuja:

➤ Mahdollistamalla

- *"Kannusteet aurinkoenergian käyttöönottoon. Nyt pienille taloyhtiöille liian kallista."*
- *"Tekemällä ympäristöystävälliset valinnat ensisijaisiksi ja helpommiksi valinnoiksi."*
- *"Tarjoamalla helposti enemmän mahdollisuuksia toimia kestävältä pohjalta"*
- *"Kampanjoimalla enemmän hyviä projekteja, tuomalla kierrätysmahdollisuudet entistä lähemmäs kaupunkilaista, alentamalla joukkoliikenteen hintoja ja mahdollistamalla joukkoliikenteellä pääsyn paremmin esim. luontokohteiden lähelle."*
- *"Tekemällä poliittisilla päätöksillä valintani mahdollisimman helpoksi (joukkoliikenne ja pyöräily kuntoon, teiden ylläpito, busseja kulkemaan enemmän myös yöaikaan, virastoissa ja päiväkodeissa tarjolla vegaanista ruokaa)."*
- *"Yhteiskäyttöautot, lainaaminen muutenkin, kirjastojen valikoiman lisääminen entisestään, esim. retkeilyvarusteet."*
- *"Alueita suunnitellessaan tehdä ratkaisuja, jotka helpottavat esimerkiksi pyöräilyä ja joukkoliikenteen käyttöä"*
- *"Lainaksi esim. sähköpyöriä työmatkoihin."*

Kuinka kaupunki voisi kannustaa tai motivoida sinua tekemään enemmän ympäristöystävällisiä valintoja?

Avoimista vastauksista poimittuja:

➤ Palkitsemalla

- *"Palkitseminen teoista tai osallistumisista (jo ruoka- tai herkkutarjoilu tilaisuuksissa, jossa on jotain osallistumista, olisi ok)."*
- *"Kaupunki voisi jakaa esim. ympäristöpisteitä joilla voisi hankkia palveluja/etuja kaupungin palveluista/yhteistyökumppaneilta."*
- *"Kaupunki voisi antaa jotain etuuksia ihmisille, jotka kuluttavat vähän resursseja tai toimivat muuten ympäristöystävällisesti. Mittarit on tietenkin hankalat määritellä, mutta aloittakaa jostain pienestä. Periaate on tärkein."*
- *"Palkitsemalla asuinalueita. Esimerkiksi voittaja asuinalueelle kaupunginpalveluihin lippuja tms."*

➤ Ei liikaa patistamalla

- *Liika patistaminen aiheuttaa joissain kielteisen reaktion*
- *"Ei mitenkään. Olen jo aivan riittävän ympäristöystävällinen. Enempi patistaminen herättää kielteisen vastareaktion."*
- *"Ei mitenkään. Esim. autoilijoiden ajaminen pois keskustasta vain lisää auton käyttöäni. En käytä julkisia vaikka maksettaisi, kun kepeistä ja porkkanasta on valittu keppi. Jos julkisten houkuttelevuutta olisi lisätty, saattaisin harkita, mutta julkisten käyttäjäksi minua ei voi "pakottaa". Joten vältän keskusta-asiointia, sekä julkisia kulkuneuvoja. Periaatteesta."*

Kuinka kaupunki voisi kannustaa tai motivoida sinua tekemään enemmän ympäristöystävällisiä valintoja?

Avoimista vastauksista poimittuja:

- **Verotuksella / taloudellisella kannattavuudella**
 - *"Verohelpotuksilla"*
 - *"Ympäristöystävällisten valintojen pitää säästää minun rahojani."*
 - *"Kuinka esim. taloyhtiö voisi saada taloudellista hyötyä viherkaton tai oman aurinkoenergiapaneelin perustamisesta/rakentamisesta? Miten ylipäätään mahdollistaa em. asiat?"*
- **Vaikuttamisen mahdollistamisella**
 - *"Kuinka helpottaa parkkialueiden muuttamista lähioissa maanalaisiksi, jotta tilaa elämiseen ja luonnolle jää enemmän?"*
 - *"Kuinka saada varmistumaan, että uusille kaavoitetuille alueille jää riittävästi viheralueita silloinkin, kun rakennuttaja yksityinen? Uusien kerrostaloalueiden piha-alueet eivät ole yhteisöllisiä tai vihreitä, vaan lähinnä betonia ja pihassa tilaa vain autojen säilyttämiseen?"*
 - *"Kuinka lisätä puurakentamista?"*
 - *"Kuinka taata esteetön rakentaminen ja visuaalisesti miellyttävä ja arkkitehtonisesti arvokas uusrakentaminen?"*

Kuinka kaupunki voisi kannustaa tai motivoida sinua tekemään enemmän ympäristöystävällisiä valintoja?

Avoimista vastauksista poimittuja:

➤ Tempauksin ja kampanjoin

- *"Olisiko kaupunginlaajuinen kasvisruuan teemapäivä?"*
- *"Yhteisiä tempauksia, motivoida isoja joukkoja toimintaan"*
- *"Tiedotuksella, tempauksilla (esim. Ne tilaisuudet, joissa kyykkäämällä saa bussilipun)"*
- *"Lehtien haravointikampanja klo 6 alkavien lehtipuhallushelvettien rinnallakin voisi olla toimiva vaihtoehto, jossa olisi ehkä sosiaalinenkin ulottuvuus. Kaupunki voisi itse valmistaa esim. metrin levyisiä haravoita, jolla homma edistyisi tehokkaammin. Tai koululaiset voisi tehdä niitä käsityötunneilla."*
- *"Kampanjat, nettilaskurit, ympäristölähettiläät kiertämään työpaikoille ja oppilaitoksiin, somekilpailut, kouluille jotain ympäristötekokilpailuita."*
- *"Kyykyllä kyytiin -kampanja toi näkyvyyttä joukkoliikenteelle. Kulutusvalintoihin ja jakamistalouteen liittyvät kampanjat voisivat auttaa, mutta ne tarvitsevat myös seurantaan tarkoituksellisuutensa toteutukseksi."*
- *"Tiedotusta lisäämällä esim. poimi roska päivässä"*

Kuinka kaupunki voisi kannustaa tai motivoida sinua tekemään enemmän ympäristöystävällisiä valintoja?

Avoimista vastauksista poimittuja:

➤ Tempauksin ja kampanjoin

- *"Erilaiset kiinnostavat asiaan liittyvät tapahtumat voisivat innostaa ja tutustuttaa hyvin ratkaisuihin, esim. kasvisruokatori-tapahtuma, kaupunki voisi houkutella alan yrityksiä mukaan teemailtoihin, esim. suomalaisen designin viikonloppu, kokeile sähköpyörää/ yhteisomistus autoa -tempaus."*
- *"Voiko järjestää yhteisiä talkootilaisuuksia ympäristön kohentamiseksi (esim siivoaminen, istutustyöt jne.) eri kaupunginosissa, joihin osallistumisesta saa vastineeksi esim. kulttuurisetelin?"*